



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 32. Peccator etiam aliis noxius. Ex Veteri, Ex Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. XXX.

Peccator respiciens alios peccatores.

Peccator homo vitabit correptionem; & secundum voluntatem suam inveniet comparationem. Eccl. 32. 21. q. d. fugiet ob-
jurgationem; & ut pertinaciam suam tueatur, mille conquiret exempla, quibus se excuset, & defendat. Sed hæc illi parum proderunt: nam, ut ait S. Hieron. ep. 36. culpam numerus peccantium non minuit; & in personis, non rebus, est accusatio. S. Chrysost. hom. 29. ad pop. Antioch. aquarum venæ, etiamsi nullus veniat aquatum, manant tamen: & fontes, quamvis hauriat nemo, scatebras emittunt. Quod sui muneris est, fundunt libenter, & libe-
raliter, aquam; neque cogitant, utrum alij eas hauriant. Didacus Nis. Vit. Abr. l. 1. c. 3.

Manebat in monumentis. Luc. 8. 27. Scilicet mortuorum imitatio exempla. Semper enim depravatus homo sic quarit exempla malorum; ut liberiùs agat, quod male disposuit; ut sibi focios invenisse videatur; nè singularis appareat in peccatis. Quarit malus exempla malorum, quibus possit esse deterior; non bonorum, quibus possit resiliens à malis ad meliora converti. Sim. Cals. l. 5. c. 16.

Scio, quia quærentes licentiam malefaciendi quarunt sibi exempla male viventium; & mul-
tos infamant, ut focios invenire videantur. S. August. s. 2. de vita Clericor.

Nè tibi de multitudine peccantium similitum blandiaris, & dicas: non solus hoc ego egi; mul-
tos habeo focios: sed recoga, quia multitudo fociorum impunitatem non facit criminum. Nam in Sodoma, & Gomorrha; in totis quin-
que civitatibus, innumerabiles utique habita-
bant populi; & omnes pariter, qui libidinosè corpora sua tractaverunt, igneis imbris con-
flagrârunt. S. Ambros. c. 9. ad virg. lapsam.

Quid proderit multitudo, ubi singuli judi-
cabitur. S. Eucherius ep. 1. paræn.

Esse jam inter nocentes innoxium, crimen est: malos, quisquis non imitatur, offendit. Conserere jura peccatis, & cepit licitum esse, quod publicum est. S. Cyprianus ep. 2.

§. XXXI.

Peccator infert sibi gravissima damna.

Abscondit se. Gen. 3. 8. Nota quinque pec-
cati effectus. primis aperti sunt oculi. 2. nuditas, 3. pudor, 4. vermis conscientia, 5. metus divini judicij. Cornelius hic.

Qui diligit iniquitatem, odit animam suam. Ps. 10. 6.

Qui in uno peccaverit, multa bona perdet. Eccl. 9. 18. Hebr. peccator unus mul-
ta bona perdet. Arab. cum peccaverit u-
nus, peribit bonum plurimum. Greg. Thau-
mat. Stultitia unius. Alij sic exponunt: par-
vus error in principio, nisi statim corrigatur, in multos deducit, juxta illud: clavus unus per-
dit equi soleam, juxta illud: clavus unus per-
dit equi soleam, equus equitem, equus equitem, eques castra, castra Rempublicam. Adam

unus homo uad inobedientiæ peccatò totam
posteritatem perdidit. Achan tota castra Is-
rael. Jos. 7. 13. Stulta duritia unius Roboam
perdidit decem tribus. 3. Reg. 12. 14. 20. Cor-
nelius hic. Unus, quisunque is demum sit,
dum se peccati sorde commaculat; & bona
corrumpit, quæ sibi ex acquisitis virtutibus in-
sidebant: & multos etiam malò exemplo ad
imitationem inducit. Olympiodorus ibidem.

*Quod si oculi tui dexter scandalizante, erue
eum.* Matth. 5. 29. Genuinè hæc metaphora petita
est à Chirurgo, q. d. sicut laci, & agri, curant;
ut chirurgus membrum etiam nobilissimum, &
summè necessarium, quale est oculus dexter,
& manus, excindat; si inde pendeat totius cor-
poris salus: ita & vos, ô Fideles mei, moneo;
ut quodvis damnum prius subeatis, quàm cul-
pam, præsertim lethalem, committatis: ut scili-
cet, quicquid vobis est offendiculo, trahitque
ad peccatum; licet tam charum sit, & necessa-
rium, quàm dextra manus vel dexter oculus;
id planè reseccetis, quantumvis doloris, & in-
commodi, vobis inferat. Cornelius hic.

Joannem ego decollavi. Luc. 9. 9. Joannes
est vir justus, in quo est gratia: caput ejus est
Christus. Joannes ergo decollatur, quando
mortale peccatum perpetratur; per quod Chri-
stus amittitur. Hugo Card. hic.

*Habens poculum aureum in manu sua
plenum abominatione.* Apoc. 17. 4. Quicum-
que enim per pulchritudinem, & delectatio-
nem, creaturarum allicitur ad peccatum; quasi
de auro bibit venenum. S. Bonaventura s. 2.
D. 3. Pent.

Dæmoniæ rex Saul furiosum peccati reg-
num, David autem pacatum justitiæ regnum,
significat. In singulis hominibus, quamdiu
non liberantur gratia Christi, peccatum regnat,
& tanquam furiosus sessor equum subactum
calcaribus urget, flagellis diverberat. S. Ru-
pertus in 1. Reg. 21.

Habet & anima suos noxios cibos; quibus
impinguata, etiam sine elcarum abundantia,
ad luxuriæ prærupta devolvitur. Detractio ci-
bus ejus est, & quidem persuavis. Ira etiam ci-
bus ejus est, licet minimè lenis. Invidia cibis
est mentis, virulentis eam succis corrumpens
&c. Cassianus de cœnob. Instit. l. 5. c. 21.

Peccati perpetratio est sicut extinctio lucer-
næ: lucet enim peccator, antequam peccet,
salutari cognitione, & vitali ardore, seu vivifi-
câ dilectione altissimi Conditoris. S. Bernar-
dinus t. 2. c. 12.

§. XXXII.

*Peccator etiam alijs noxius.**Ex Veteri.*

Spinas, & tribulos, geminabit tibi. Gen.
3. 18. Post violatum mandatum spina quo-
que, juxta Domini sententiam, è terra enata,
atque amenitati rose conjuncta est: nimirum
ut contempti præcepti nobis memoriam refri-
cet: & quod terra hac poena multata est, ut
spinas, & tribulos, nobis proferre necesse ha-
beat. S. Joan. Damasc. l. 2. orth. fid. c. 10. Rosa
Bbb 3 illq

illò tempore sine spinâ fuit: nam postea pulchritudini ejus adjuncta est: ut esset videlicet voluptati sollicitudo contigua, reminiscens nobis peccatum; cujus gratiâ dumos, & vepres, generare terra damnata est. S. Basiliius Cæsar. l. 5. hexam. Propter unum malum multi boni patiuntur. Quare volatilia, natantiaque, quæ quintâ die plasmata sunt, benedictione donantur? non autem terrestria animalia, quæ sextâ die? Respondet Strabus: ideo fortè, quia inter ea erat serpens. Novarius Agn. Euch. Ex peccato Adæ sol, & luna, perdidit multum de claritate. S. Vinc. Ferr. l. 6. D. 1. Adv.

Delebo hominem, quem creavi; à facie terre. Gen. 6. 7. *Tactus dolore cordis* hoc dixit. Sed cur à Deo reptilia, & volatilia, cum homine peccante pariter delentur, aqualibus illatis? Lyran. quia peccata hominum non fuerunt facta in aquis; unde nullam contagionem contraxerunt. Creaturæ insensibiles, dum peccatoribus serviunt, pœnas peccatorum participant. Mendoza in 1. Reg. 15.

Sicut paradisus Domini. Gen. 13. 10. Annot. 21. Illa terra, quæ antè erat *sicut paradisus Domini*, postea horrida, ut Infernus, facta est. Id. ib.

Ursurpaverunt de anathemate. Jos. 7. 1. id est, de spolijs Jerichuntinis; quæ anathemati; id est, excidio, & incendio, à Deo erat addicta. Nota: unus Achan id fecerat; illius tamen unius peccatum toti corpori tribuitur. Ut ostendatur, quàm Deo res exosa, & invisa, sit peccatum; utpotè quodd, ab uno admissum, tam multis ira, & vindicta divinæ, subjecerit. Cornelius hic.

Percute Amalec, & demolire universa ejus. 1. Reg. 15. 3. &c. Percuti jubetur Amalec, in exemplum divinæ justitiæ; quæ, sine ullâ personarum acceptione, dignitatum discrimine, plectit; & severè, etiam res insensibiles, & in animes, quæ ullum peccatoribus auxilium ad peccatum præbuerunt. Mendoza in 1. Reg. 15. Annot. 21.

In anno, quò mortuus est rex Ozias, vidi Dominum sedentem super solum excelsum. Is. 6. 1. Cur Isaias mortui Ozia tempus evulgat? Vult exprimere populi commoda, quæ ex Ozia morte profluxere. Vivente rege, peccante leproso, & non extra urbem excluso, cœlum omnibus clauditur, Deus nulli Prophetæ apparet, Verbi Dei fames invale-

cit: quia unius delictum omnibus erat exitium. Rex moritur, & cum ipsis peccata sepeliuntur: Deus statim Prophetas excitat &c. Escobar tr. 3. Coll. Chr. l. 8. sect. 1. Obf. 1.

Liberabo lanam meam, & linum meum. Of. 2. 9. Creaturæ, dum suo fine, ad quem cōditæ sunt, privantur; imò contra Deum assumuntur ad superbiam, & luxum; naturaliter idipsum averfantur, captivantur, & vim patiuntur: ac reipsa dolerent, gemerent, & de injuria protestarentur; si sensum haberent. Deus ergo creaturas, sic gementes sub hac servitute, liberat; dum impijs eas aufert, & pijs eas tradit. Cornelius hic.

Et simuerunt viri timore magnò. Jon. 1. 10. Timebant, nè & ipsi, quasi receptatores Jonæ, cum eo pariter à Deo comprehenderentur, ac punirentur. Nam Deus subinde etiam in populo innoxio peccata aliquorum occulta punit: ut furtum occultum Achan punivit in toto populo Hebræorum inscio, & innoxio; permittens eum cœdi à Chananæis: quia *anathema in medio tui est Israel.* Jos. 7. 13. ita S. Hieron. apud Cornelium hic.

Ex Novo.

Nè fortè colligentes zizania, eradicetis simul & triticum. Matth. 13. 29. Cur paterfamilias tritico timeret? quia, cum zizania supplicio afficiuntur, necesse erat etiam socium triticum pati. Escobar t. 1. Mir. Chr. l. 4. sect. 2. obf. 10.

Ascendens in unam navim, quæ erat Simonis. Luc. 5. 3. Non turbatur ista, quæ Petrum habet: turbatur illa, quæ Judam habet. Etsi multa illic Discipulorum merita navigabant; tamen ea adhuc perfidia proditoris agitabat. Caveamus igitur perfidum, caveamus proditorem; nè per unum plurimi fluamus. S. Ambros. hic.

Præceptor perimus. Luc. 8. 24. Sicut navis illa, propter Jonam fugientem à facie Domini, erat in periculo; sic & ista propter præsentiam proditoris. S. Bonaventura hic.

Pater, peccavi in cœlum, & coram te. Luc. 15. 31. q. d. delinquens omnibus exitiis extiti: cœli influxus turbavi, excitavi pestem; & in cœlum peccans in omnes peccavi. Escobar tr. 3. Coll. Chr. l. 8. f. 1. obf. 1.

